

Veiprising av tunge kjøretøy er samfunnsøkonomisk lønnsomt

Oslo, 25.03.2020

Vista Analyse har i samarbeid med Sands og Maptrends utredet mulighetene for å innføre veiprising for tunge kjøretøy, og vurdert den samfunnsøkonomiske lønnsomheten av veiprising. Utredningen er gjennomført på oppdrag fra Samferdselsdepartementet, Finansdepartementet og Klima- og miljødepartementet.

Tungtrafikk på vei gir ulemper for samfunnet, slik som støy, lokal forurensing og veislitasje. I dagens system betaler tungtransporten *mer enn kostnadene* de påfører samfunnet noen steder, mens de andre steder *ikke dekker sine eksterne marginale kostnader*. Dette gir utilsiktede vridninger og et samfunnsøkonomisk tap. Ved innføring av nullutslippskjøretøy for tungtransport vil en stadig større andel av tungtransporten ikke betale for de kostnadene transporten medfører. Dette gir inntektstap for staten, i tillegg til at de utilsiktede vridningseffektene mellom strekninger, kjøretøygrupper og transportformer øker.

Vi finner at veiprising gir mulighet til å ta hensyn til at kostnadene varierer med tid og sted, og at man dermed kan oppnå bedre prising enn med dagens veibruksavgift. Systemet kan utformes med en høy grad av treffsikker slik at tungtransportene faktisk betaler for de kostnadene transporten medfører. Et system med veiprising vil også føre til at utenlandske lastebiler, som ikke fyller drivstoff i Norge, betaler for kostnadene de påfører samfunnet.

Vi har lagt vekt på at systemet som foreslås skal være gjennomførbart på kort sikt, at det skal være operatørnøytralt og ha tilstrekkelig fleksibilitet til å kunne tilpasses eventuelle nye løsninger/systemer som innføres i våre naboland/Europa for derigjennom å sikre en størst mulig kompatibilitet. Det finnes i dag velprøvd teknologi som er egnet for satellittbasert veiprising i Norge.

[Les rapporten her.](#)

Se Samferdselsdepartementets omtale av utredningen:

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/veiprising-av-tunge-kjoretoy-kan-vare-samfunnsokonomisk-lonnsomt/id2692934/>